

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Peter Vereecke

tegen

VRT - Koppen

Met een mail van 16 januari 2014 dient de heer Peter Vereecke klacht in tegen de VRT naar aanleiding van een reportage over de zogenaamde chemtrails, die uitgezonden werd in het magazine Koppen van 12 december 2013.

Namens de VRT antwoorden hoofdredacteur Carl Voet en eindredacteur Pascal Seynhaeve met een brief die op 19 februari 2014 per mail werd toegestuurd. Daarop heeft Peter Vereecke geantwoord met een brief die per mail is toegestuurd op 3 maart 2014.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft het dossier besproken op 24 maart 2014 en een ontwerpbeslissing opgesteld.

DE FEITEN

Klager is lid van de zogenaamde Belfortgroep, die in het verleden het gevaar van de vliegtuigstrepen al enkele keren al onder de publieke aandacht bracht. Klager wordt hierover aan het woord gelaten in een reportage die wordt uitgezonden in Koppen van 12 december 2013. In die reportage komen ook enkele andere geïnterviewden aan het woord, onder meer filosoof Johan Braeckman, die commentaar geeft op het standpunt van klager.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij met de redactie van Koppen afgesproken heeft om mee te werken aan een reportage over vliegtuigstrepen onder één voorwaarde, namelijk dat de problematiek niet zou worden voorgesteld als een complottheorie. Hij moet nu echter vaststellen dat zowel in woordgebruik, in titelkeuze ('Chemtrails: complot of niet?'), als bij de selectie van de geïnterviewden (professor Braeckman), alles in die sfeer is gepresenteerd en dat wie kritische bedenkingen heeft bij de vliegtuigstrepen werd voorgesteld als een geestesgestoorde. Klager verwijst naar de mails die hij voor de opname van zijn interview en voor de montage van de reportage naar de redactie heeft gestuurd, en waarin hij gevraagd heeft om alles 'op een correcte en serene manier' in beeld te brengen en dat zijn standpunt niet 'in de sfeer van (gekke) complottheorieën wordt opgediend of dat wij als leden van een sekte worden voorgesteld.' Klager betoogt dat het blijkbaar de bedoeling was om het onderwerp chemtrails te benaderen vanuit de invalshoek dat het standpunt van klager neerkomt op een complottheorie, wat door de geïnterviewde professor Braeckman werd toegelicht. Klager vindt dat ook de andere personen die in de reportage aan het woord kwamen niet zijn ingegaan op de essentie, namelijk dat er de laatste tien jaar opvallende vliegtuigstrepen in de lucht te zien zijn, maar dat ze zich louter hebben beperkt tot het ontkennen en het bestempelen als onzin van de vragen hierover. Klager erkent dat hij de reportage formeel en qua montage

als verdienstelijk heeft geëvalueerd, maar blijft ontgoocheld over het feit dat de VRT de voorwaarde die hij aan zijn medewerking heeft verbonden, niet heeft nageleefd.

De VRT voert vooreerst aan dat de klacht onontvankelijk is omdat ze per mail en niet per brief is ingediend. Artikel 17 van het werkingsreglement van de Raad voor de Journalistiek zegt immers dat om ontvankelijk te zijn, een klacht per brief moet worden ingediend. Daarnaast betoogt de VRT dat de klacht ongegrond is. Koppen is op het onderwerp voor zijn reportage gekomen nadat klager op 22 november 2013 een mail had gestuurd naar eindredacteur Pascal Seynhaeve, waarin hij onder meer schreef dat de tyfoon Haiyan mee zou kunnen veroorzaakt zijn door giftige vliegtuigstrepen. In zijn mail had klager het ook over de moord op de Amerikaanse president Kennedy en over een ‘samenzwering van een elite tegen de mensheid’. De redactie stelde vast dat er naast ‘believers’ zoals klager ook veel mensen konden gevonden worden die erg kritisch staan tegenover die visie, en ze besloot beide kanten aan het woord te laten. Naast klager werd ook een beroepspiloot geïnterviewd, die ervan overtuigd is dat de vliegtuigstrepen een verdachte oorzaak hebben. Daartegenover werden een ander piloot en een deskundige van de Vlaamse Milieumaatschappij aan het woord gelaten. Professor Braeckman werd als duidelijker opgevoerd en hij was, omdat hij eerder al met klager voor de camera in discussie was gegaan, een voor de hand liggende keuze.

De VRT ontkent ten stelligste dat er aan klager voor de reportage bepaalde beloften zijn gedaan. Het is zo dat klager in een mail meegedeeld had dat hij niet als een gekke complotdenker wil gezien worden, maar daar is de redactie niet op ingegaan. Wel is aan klager telefonisch meegedeeld dat de redactie haar eigen journalistieke afwegingen zou maken, in overeenstemming met de deontologische regels. Die zeggen onder meer dat een journalist geen afspraken maakt die zijn onafhankelijkheid in het gedrang brengen (art. 9 van de Code). Klager zelf heeft trouwens na de uitzending aan de redactie laten weten dat hij er inhoudelijk geen problemen mee had.

BESLISSING

Over de ontvankelijkheid

Het klopt dat het werkingsreglement zegt dat een klacht ‘per brief’ moet worden ingediend. Gelet op het feit dat emails steeds meer aanvaard worden als een valabel alternatief voor geschreven briefwisseling, ook in officiële communicatie, aanvaardt de Raad al sinds enige tijd klachten die per email worden bezorgd. De klacht is daarom ontvankelijk.

Over de grond van de klacht

Uit de mailuitwisseling die partijen aan de Raad voor de Journalistiek hebben voorgelegd, blijkt niet dat klager en de redactie van Koppen afspraken hebben gemaakt over de manier waarop het onderwerp van de vliegtuigstrepen zou worden behandeld. Klager heeft weliswaar in twee mails voor de uitzending gevraagd dat dit niet ‘in de sfeer van (gekke) complottheorieën wordt opgediend’ of dat ‘wij als leden van een sekte worden voorgesteld’. Het betreft echter een eenzijdige vraag van klager en geen afspraak, wat een wederzijds akkoord zou impliceren. De VRT ontkent ten stelligste enige afspraak in die zin te hebben gemaakt.

In de uitzending zijn de verschillende visies volgens de Raad op een evenwichtige manier aan bod gekomen. Klager heeft uitgebreid de kans gekregen om zijn standpunt toe te lichten, en ook te reageren op de ‘complotstelling van professor Braeckman. De keuze van professor

Braeckman om de visie van klager in een context te plaatsen, kan worden verantwoord, gelet op zijn eerdere tussenkomsten hieromtrent.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 10 april 2014